

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO
TỈNH ĐỒNG THÁP**

ĐỀ THI CHÍNH THỨC
(Đề thi có 01 trang)

**KỶ THI CHỌN ĐỘI TUYỂN HỌC SINH GIỎI
DỰ THI CẤP QUỐC GIA NĂM 2018**

Môn thi: Lịch sử
Ngày thi: 14/7/2017

Thời gian làm bài: 180 phút, không kể thời gian phát đề

Câu 1 (2,5 điểm).

Khái quát nội dung cải cách của Lê Thánh Tông nửa sau thế kỉ XV. Đánh giá tác động của cuộc cải cách đó đối với quốc gia Đại Việt?

Câu 2 (2,5 điểm).

Hãy làm sáng tỏ nhận định: *Hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển là xu thế tất yếu của thế giới ngày nay.*

Câu 3 (3,0 điểm).

Nêu đặc điểm nổi bật nhất của phong trào dân tộc dân chủ Việt Nam thời kì 1919 - 1930? Phân tích ý nghĩa lịch sử của sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam đầu năm 1930?

Câu 4 (3,0 điểm).

Phân tích những yếu tố tác động đến phong trào yêu nước ở Việt Nam đầu thế kỉ XX?

Câu 5 (3,0 điểm).

Bằng những hiểu biết của bản thân, anh/chị hãy làm sáng tỏ nhận định sau: Cách mạng tháng Tám năm 1945 ở Việt Nam là cuộc cách mạng giải phóng dân tộc mang tính chất cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới.

Câu 6 (3,0 điểm).

Phân tích vai trò của Mặt trận Việt Minh đối với thắng lợi của Cách mạng tháng Tám năm 1945 ở Việt Nam?

Câu 7 (3,0 điểm).

Hiến chương Liên hợp quốc nêu rõ mục đích của tổ chức này là: *“duy trì hòa bình và an ninh thế giới, phát triển các mối quan hệ hữu nghị giữa các dân tộc và tiến hành hợp tác quốc tế giữa các nước trên cơ sở tôn trọng nguyên tắc bình đẳng và quyền tự quyết của các dân tộc”*. (Sách giáo khoa Lịch sử 12, NXB Giáo dục Việt Nam, Hà Nội, 2015, tr.7).

Theo anh/chị, từ khi thành lập đến nay, Liên hợp quốc đã có những đóng góp gì trong việc thực hiện mục đích trên? Phát biểu ý kiến của anh/chị về phán quyết của Tòa án trọng tài quốc tế xoay quanh vấn đề tranh chấp ở biển Đông trong thời gian vừa qua.

- Hết -

Họ và tên thí sinh: _____

Số báo danh: _____

Chữ ký GT1: _____

Chữ ký GT2: _____

**SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO KỶ THI CHỌN ĐỘI TUYỂN HỌC SINH GIỎI DỰ
TỈNH ĐỒNG THÁP THI CẤP QUỐC GIA NĂM 2018**

HDC ĐỀ THI CHÍNH THỨC
(*Hướng dẫn chấm có 04 trang*)

Môn thi: Lịch sử
Ngày thi: 14/7/2017

I. Hướng dẫn chung

1) Nếu học sinh làm bài không theo cách nêu trong đáp án nhưng đúng, chính xác, chặt chẽ thì cho đủ số điểm của câu đó.

2) Việc chi tiết hóa (nếu có) thang điểm trong hướng dẫn chấm phải bảo đảm không làm sai lệch hướng dẫn chấm và phải được thống nhất thực hiện trong tổ chấm.

II. Đáp án và thang điểm

Câu	Nội dung	Điểm
1	Khái quát nội dung cải cách của Lê Thánh Tông nửa sau thế kỉ XV. Đánh giá tác động của cuộc cải cách đó đối với quốc gia Đại Việt.	2,50
	* Khái quát nội dung cải cách của Lê Thánh Tông:	1,50
	- Khái quát hoàn cảnh lịch sử dẫn đến cuộc cải cách của Lê Thánh Tông nửa cuối thế kỉ XV.	0,25
	- Cải cách về chính trị: Bộ máy nhà nước trung ương tập quyền; tư tưởng Nho giáo là quốc giáo; luật pháp có bộ Quốc triều hình luật (Bộ luật Hồng Đức), quân đội; tuyển chọn quan lại qua thi cử...	0,50
	- Cải cách về kinh tế: Nông nghiệp (ban hành chính sách quân điền, chú trọng thủy lợi, đặc biệt là đê điều...); Thủ công nghiệp-thương nghiệp (củng cố và phát triển nghề thủ công; khuyến khích lập chợ... để hình thành các trung tâm buôn bán, trao đổi hàng hóa...)	0,25
	- Cải cách về văn hóa - giáo dục: Lấy Nho giáo là quốc giáo; phát triển giáo dục (Đề ra qui định 3 năm thi Hội một lần để tuyển tiến sĩ; con em dân thường được quyền tham gia thi tuyển chọn; ban hành lệ vinh qui bái tổ, khắc bia tiến sĩ...); Văn học: bên cạnh văn hóa chữ Hán thì khuyến khích phát triển văn học chữ Nôm; các lĩnh vực khoa học Lịch sử, Địa lí, Toán học, Quân sự đều phát triển...	0,25
	- Cải cách về ngoại giao: Tiếp tục thực hiện chính sách đối ngoại mềm dẻo, linh hoạt nhưng cứng rắn với các quốc gia láng giềng, đặc biệt là với phương Bắc...	0,25
	* Đánh giá tác động của cuộc cải cách đó đối với quốc gia Đại Việt:	1,00
	- Đưa chế độ phong kiến Việt Nam thời Lê sơ phát triển đến đỉnh cao của chế độ phong kiến Việt Nam. Sự phát triển đó được thể hiện trên tất cả các lĩnh vực, từ bộ máy nhà nước hoàn chỉnh, tập trung quyền lực vào tay vua cho đến các lĩnh vực kinh tế, văn hóa, đối ngoại...	0,50
- Tạo tiềm lực, sức mạnh cho đất nước. Vị thế của Đại Việt được nâng lên trong bối cảnh khu vực đương thời, trở thành quốc gia phong kiến lớn mạnh bậc nhất khu vực Đông Nam Á; giữ vững nền độc lập dân tộc...	0,50	

2	Hãy làm sáng tỏ nhận định: Hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển là xu thế tất yếu của thế giới ngày nay.	2,50
	* Khẳng định hòa bình, hữu nghị, hợp tác và phát triển là xu thế tất yếu của thế giới ngày nay là xu thế đúng, phù hợp với tình hình thế giới kể từ cuối thế kỉ XX đến nay...	0,50
	* Giải thích:	
	- Trước sự phát triển mạnh mẽ của cách mạng khoa học-kĩ thuật, xu thế toàn cầu hóa, hầu hết các quốc gia trên thế giới đều ra sức điều chỉnh chiến lược phát triển lấy kinh tế làm trọng tâm... Đồng thời chính sách đối ngoại cũng từng bước được điều chỉnh theo chiều hướng đối thoại, tránh xung đột trực tiếp nhằm tạo một môi trường quốc tế thuận lợi để hợp tác, phát triển...	0,50
	- Thực tiễn lịch sử thế kỉ XX đã trải qua 2 cuộc đại chiến thế giới, sau đó là chiến tranh lạnh giữa 2 cực Xô-Mĩ, hai khối Đông-Tây... Chiến tranh không những gây tổn thất lớn cho nhân dân thế giới mà còn làm suy yếu các nước tham chiến, loài người đã thấm thía những hậu quả của chiến tranh... hòa bình, ổn định là nguyện vọng tha thiết của nhân loại...	0,50
	- Nhiều vấn đề toàn cầu xảy ra, đòi hỏi thế giới cần phải chung tay giải quyết: Sự cạn kiệt của các nguồn tài nguyên; biến đổi khí hậu; dịch bệnh; chủ nghĩa khủng bố...	0,50
	- Với sự phát triển của khoa học-kĩ thuật hiện đại của thế giới ngày nay... nếu chiến tranh xung đột xảy ra sẽ là cuộc chiến hủy diệt, không phân thắng bại, vì vậy đòi hỏi các dân tộc phải đoàn kết, có nhiều giải pháp chung tay gìn giữ hòa bình, ổn định, hợp tác, phát triển => Hòa bình, hợp tác, phát triển sẽ trở thành xu thế chi phối toàn nhân loại.	0,50
3	Nêu đặc điểm nổi bật nhất của phong trào dân tộc dân chủ Việt Nam thời kì 1919-1930. Phân tích ý nghĩa lịch sử của sự ra đời của Đảng Cộng sản Việt Nam đầu năm 1930.	3,00
	* Đặc điểm nổi bật nhất của phong trào dân tộc dân chủ Việt Nam thời kì 1919 - 1930.	1,00
	- Đó là sự xuất hiện hai khuynh hướng cứu nước: dân chủ tư sản và vô sản cùng song song tồn tại;	0,50
	- Cả hai khuynh hướng này đều nỗ lực vươn lên giải quyết nhiệm vụ giải phóng dân tộc, giành quyền lãnh đạo cách mạng Việt Nam; khuynh hướng vô sản ngày càng thắng thế và nắm quyền lãnh đạo cách mạng Việt Nam.	0,50
	* Ý nghĩa lịch sử thành lập Đảng Cộng sản Việt Nam đầu năm 1930.	2,00
	- Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là kết quả tất yếu của cuộc đấu tranh dân tộc và giai cấp của nhân dân Việt Nam. Là sản phẩm của sự kết hợp chủ nghĩa Mác- Lênin với phong trào công nhân và phong trào yêu nước Việt Nam trong thời đại mới.	0,50
	- Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời là một bước ngoặt vĩ đại trong lịch sử cách mạng Việt Nam.	0,50
	- Từ đây, cách mạng giải phóng dân tộc của nhân dân ta được đặt dưới sự lãnh đạo duy nhất của Đảng Cộng sản Việt Nam, một đảng có đường lối cách mạng khoa học và sáng tạo, có tổ chức chặt chẽ, có đội ngũ cán bộ đảng viên kiên trung, nguyện suốt đời hi sinh cho lí tưởng của Đảng, cho độc lập của dân tộc, cho tự do của nhân dân...	0,50

	- Đẳng ra đời là sự chuẩn bị tất yếu đầu tiên có tính quyết định cho những bước phát triển nhảy vọt mới trong lịch sử phát triển của dân tộc Việt Nam...	0,50
4	Những yếu tố tác động đến phong trào yêu nước ở Việt Nam đầu thế kỉ XX:	3,00
	- Sau thất bại của cuộc khởi nghĩa Hương Khê trong Phong trào Cần vương, chứng tỏ con đường cứu nước dưới theo hệ tư tưởng phong kiến không thành công → Những người yêu nước Việt Nam cần phải tìm một chân lí cứu nước mới.	1,00
	- Tác động của cuộc khai thác thuộc địa lần thứ nhất của thực dân Pháp đã làm cho cơ cấu kinh tế Việt Nam thay đổi, nảy sinh những yếu tố kinh tế mới. Cơ cấu xã hội Việt Nam có sự biến động, đó là sự phân hóa của giai cấp địa chủ và nông dân, sự xuất hiện các lực lượng xã hội mới.	0,50
	- Các lực lượng xã hội này cùng với bộ phận sĩ phu có vai trò quan trọng trong việc tiếp thu những luồng tư tưởng cách mạng mới để đẩy lên một cuộc vận động yêu nước tiên bộ, mang màu sắc dân chủ tư sản ở nước ta đầu thế kỉ XX.	0,50
	- Ảnh hưởng của trào lưu tư tưởng dân chủ tư sản từ bên ngoài vào Việt Nam: Phong trào cải cách ở Trung Quốc, tư tưởng cách mạng Pháp, cách mạng Tân Hợi (1911)...Đặc biệt là cuộc Duy tân Minh Trị ở Nhật Bản (1868) đã đưa Nhật Bản trở thành một cường quốc tư bản.	1,00
5	Bằng những hiểu biết của bản thân, anh/chị hãy làm sáng tỏ nhận định sau: Cách mạng tháng Tám năm 1945 ở Việt Nam là cuộc cách mạng giải phóng dân tộc mang tính chất cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới.	3,00
	- Nhận định Cách mạng tháng Tám là cuộc cách mạng giải phóng dân tộc mang tính chất cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới là một nhận định hoàn toàn đúng đắn.	0,50
	- Sở dĩ khẳng định Cách mạng tháng Tám là một cuộc cách mạng giải phóng dân tộc vì nó diễn ra với mục đích nhằm đánh đuổi đế quốc Pháp - quân phiệt Nhật để giành lại nền độc lập dân tộc.	0,50
	- Mặt khác, khi nói Cách mạng tháng Tám năm 1945 mang tính chất cách mạng dân chủ tư sản kiểu mới vì:	
	+ Ngoài mục tiêu là đánh đuổi đế quốc Pháp- quân phiệt Nhật, Cách mạng tháng Tám còn làm nhiệm vụ lật đổ chế độ phong kiến. Mặc dù vậy, Cách mạng tháng Tám vẫn chưa xóa bỏ triệt để tàn dư của chế độ phong kiến...	0,50
	+ Lãnh đạo cuộc Cách mạng tháng Tám là giai cấp vô sản.	0,50
	+ Trong quá trình cách mạng diễn ra quần chúng nhân dân đã nhất tề đứng lên kết hợp đấu tranh chính trị với vũ trang, nổi dậy giành chính quyền từ thành thị đến nông thôn.	0,50
	+ Sau khi cách mạng thành công, một chính quyền dân chủ nhân dân được thành lập.	0,50
6	Phân tích vai trò của Mặt trận Việt Minh đối với thắng lợi của Cách mạng tháng Tám năm 1945 ở Việt Nam.	3,00
	- Khái quát sự thành lập Mặt trận Việt Minh.	0,50
	- Phân tích vai trò của Mặt trận Việt Minh:	
	+ Đoàn kết mọi tầng lớp, giai cấp, đảng phái, tôn giáo dân tộc... vào sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc.	0,75